

ациональна парламентнуудай бүлэгүүдтэ,
рламентнууд хоорондын Союзда СССР-эй
парламентын бүлэгэй
ХАНДАЛГА

Империалист этгээдүүдээр дэм-
жэгдэ Израилийн зүгөө Ара-
бий Нэгэдэмэл Республикада,
и Араб Республикада, Иор-
да эсэргүү хархис муухай до-
л хэһэн ябадал газар дэлхэй
и үнэн хайхан ханаатай
и хүнүүдэй уур ээбүүрхэл ху-
и. Израилийн эсэрхэг түрим-
түүл Нэгэдэмэл Нацинуудай
иизацин Уставыи, уласхоо-
иын эрхын бүгдэндэ мэдэрэг-
и гүрим ёһонуудыи бодүүл-
и эдэ. Израилийн сэргүүд
и довтолго, араб гүрэнүүдэй
и хэдэн нутагуудыи булмита-
и эзэлээд, тэндэ эзэмдэлгын
и тогтоожо байна.

Израиль Нэгэдэмэл Нацинуудай
иизацида, эб найрамдалда ду-
и бүхыи гүрэнүүдтэ зүрижэ,
иэг түримхэй аюуллагаа зог-
и, дурсагдаша гүрэнүүдэй
и дайдыи ээмдэжэ байнаар.
иизацин хүснүүдэй дэмжэлгэ-
ишлэлгэһэн Израилийн нэтр-
и түримхэйшүүл араб гүрэнүү-
и газар дайдада шунахайраар
и. Израилийн эсэрхэг түрим-
и аюулга дэлхэйн бүмбэрсөгэй
и райондо эб найрамдал тал-
и хилангаа хажуугаар, бүгдэ
иын амгалан байдалда аюул
иуулжа байна.

33 миллион совет арадай тү-
и зогшоо — СССР-эй Верхов-
и Сөвдэй бүхыи депутатуудыи
и хэдэн СССР-эй парламентын
и Израилийн эсэрхэг түрим-
и аюуллага эсэргүү арадуудай
и нийтэн зэбүүрхэлэеи ху-
и эдэ түримхэй үйлэ хэрэ-
и зогшоо ойро баруушаана, газар
и хиланга ойро хүртэшгүй бай-
и түлөө, гүрэнэйнгөө бээ даан-
и байдалтай түлөө тэмсэгшэ араб
иудыи дэмжэжэ, үнэн зүрхэн
и ханаатаа нэгдүүлжэ байнааа
иүлэ. Эсэрхэг түримхэй этэ-
и амынь татаха, араб арадуу-
иуулита эрхыи хамгаалха та-

А. Н. КОСЫГИН ОАР-ай ПРЕМЬЕР-МИНИСТРЭЙ
ОРЛОГШО М. ФАВЗИТАЙ ХӨӨРЭЛДЭВЭ

ИЮ-НОРК, июнийн 20. ТАС-
С-эй Министрүүдэй дээрэ А. Н. Косы-
иниюнийн 19-дэ Арабуудай Нэгэ-
и Республикын премьер-ми-
и рай орлогшо М. Фавзитай уул-
и. Тэднэр ООН-ой Генеральна
иамблейн онсо яаралтай тусхай

СССР-эй гадаадын
худалдаа наймаанай
министртэй хэһэн
хөөрөлдөөн

ШИ-эй корреспондент СССР-эй
иудын худалдаа наймаанай ми-
и Н. С. Натолитчовто хандаха,
и асуудалнуудыи хураа.

Июудай: Израилии дэмжэһэн Ба-
и гүрэнүүдтэ нефть худалдахаа
и хуурай араб ороннуудай бата-
и абалан шийдхээрн дашарам-
и Советскэ Союз нефтийн дэлгүүр
и дээрэ араб гүрэнүүдэй нуури
и хээсэ оролодо гайн мэдээсэл-
и түлээ үдэрнүүдтэ Баруунай
и нэгдэ тунхаглагдаһан байна. Тус-
ибал, Советскэ Союз нефть болон
и тродуктуудыи Англадэ дурад-
и ха гэһэн мэдээсэл толилог-
и. Эдэ мэдээсэлнуудыи тайлбар-
и угхытхыгүй байнаи.

Июуд: Эдэ мэдээсэлнүүд бүхидөө
ианһаа абалта бэшгэдһэн зүйл
и гэжэ нэн түрүүн хэлэхэ бай-
и. Энэ хуурмаг үгэ, мүн нимэрхүү

УЯЛГА ДҮҮРГЭЛГЭДЭ — ҮДЭР
БҮРИИН ТОДОРХОЙ АНХАРАЛ

Иашаг КПСС-эй обком, респу-
иын Министрүүдэй Совет пар-
и райкомнуудай нэгдэхэ сек-
и тарьнарай, аймгүсэдкомнуудай,
и гүсэдкомнуудай түрүүлшэ-
и гүдэй, республикын министр-
и үдэй эмхи зургаанууд болон ор-
и ганизацинуудай хүтэлбэрлэгшэдэй
и ёһо үнэргөө.

Эндэ промышленна предпри-
иудай, транспортын, барилгын ор-
и ганизацинуудай болон колхоз, сов-
и хуудай Агуухэ Октябрийн 50
и элэй ойн хүндэлдэ абалан со-
и элэй уялануудад хэр зэргээр
и түргэжэ байһаниие хаража үзөө.
и Тус зүблөөн дээрэ республикын
и министрүүдэй Сөвдэй Түрүү-
и шэ Н. Б. Пивоваров элхэдэ
и. Нэн түрүүн колхоз, совхозуу-
и социалист уялгаа ямараар
и түргэжэ байһан тухайн дэлгэ-
и шгээр тогтожо хэлээ.

— Ойн баярай жэлдэ колхоз,
и хуузууднай орооно, таряанай бо-
и бусад ургамалнуудай үндэр
и үнэ ургаса абалын тула муу ба-
и үндэһэ нуури табиа. Орооното
и дамилуудыи тэрэ тоодо шийнэ-
и тариха тусэ үлүүлэн дүүргэ-
и. Хабарай тарилгын бүхыи ху-
и змөрн олхон ажахынуудта аг-
и шикисчэ таарамжатай зохид-
и тор соо, найн шанартайгаар
и гдээ. Мүнөө хаа хаанагүй урга-
и жэгдэ найнаар гаража байһа-
и харахадэ, таряашадайн хэ-
и ажал, оролдолго бодоттор ха-
и мулалдаха байна. Ургасын хойно-
и найнаар лэ харууналха шу-
и. — гэжэ элхэдхэлшэ тэм-
и гэлээ.

Республикын колхоз, совхозууд
и рэндэ худөө ажахын продук-
иудыи худалдаха социалист уял-

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТҮЙ

БУРЯД ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обком, Бурядай АССР-эй Верховно Сөвдэй, Министрүүдэй Сөвдэй орган

ООН-ой Генеральна Ассамблейн онсо яаралтай тусхай сесси

ООН-ой ГЕНЕРАЛЬНА АССАМБЛЕЙН СЕССИ ДЭЭРЭ СССР-эй МИНИСТРҮҮДЭЙ
СӨВЭДЭЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ А. Н. КОСЫГИНАЙ ХЭЛЭХЭН ҮГЭНӨӨ

ИЮ-НОРК, июнийн 19. ТАС-
С-эй Министрүүдэй дээрэ А. Н. Косы-
иниюнийн 19-дэ Арабуудай Нэгэ-
и Республикын премьер-ми-
и рай орлогшо М. Фавзитай уул-
и. Тэднэр ООН-ой Генеральна
иамблейн онсо яаралтай тусхай

ООН-ой Генеральна Ассамблейн
и онсо яаралтай тусхай сесси Изра-
иилийн эсэрхэг түримхэй довтолго бо-
и луулалга тухай, эсэрхэг түримхэй
и гүрэнэй сэргүүдэи ээмдэһэн газар
и дээрнэһэн гаргуулаха тухай асуудал
и зүбшэн хэлсэжэ эхилээ. Генеральна
и Ассамблейн суглаанай зал соо хүн
и зон дүүрэн байа.

Советскэ делегациян толгойлогшо,
и СССР-эй Министрүүдэй Сөвдэй Тү-
и рүүлэгшэ А. Н. Косыгин түрүүлэн
и үгэ хэлээ.

Иүүлэй үдэрнүүдтэ Дутын Зүүн
и зүгтэ тохёолдоһон хэсүү ба аюултай
и байдалыи зүбшэн хэлсэхын тула дэ-
и лхэһэн бүхыи хуурай гүрэнүүдэй түлөө-
и лэгшэд сугларба гэжэ А. Н. Косыгин
и тэмдэглээ.

Эгэ мүнөө дайн байлдаан боложо
и байнагүй, буудалдаан зогсоогдонхы.
и Тингэбашы эсэрхэг түримхэй аюул-
и гүрэнүүд ОАР-ай, Сирийн, Иордан-
и ийн газар дайдыи ээмдэлээр
и байна.

Ээмдэһэн газар дайдаа Изра-
иилийн сэргүүдэй ээлжэ байгаа са-
и гта, эсэрхэг түримхэй довтолгын хой-
и шолонгуудыи усадхаха яаралтай
и хэмжээнүүдэй абтаагүй эсэргэ
и хөмөрөн гөб гэнтэ шэнэ хүсэтэй-
и гөөр жүжэржэ болохо байна.

Тинхэл ушарһаа Советскэ Союз
и Генеральна Ассамблейн онсо яарал-
и тай сесси зарлаха гайн үсхэл
и гаргаа. Манай дуралдаһыи олохон
и гүрэнүүдэй найһаан дэмжэһыи
и ханангай тэмдэглэнбэди. Эдэ гүр-
и нүүд аюултай оршон байдалтай то-
и хёолдоо байһыи ойлгожэ, эб най-
и рамдал батадхаха оролдолго гаргаа
и гэжэ А. Н. Косыгин үргэлжүүлэн
и хэлээ.

Түрүүлэгшэ байдалтай бэрхэдэ-
и һэн гү, али дайн байлдаанай гулам-
и тын боллоһон ябадалай багшаг
и гүрэнүүдэй хоорондын хөмөрөнүүд-
и тай холбоотой байхадан, тэдэнай
и ара талһаа томо гүрэнүүд тухирдаг
и ушар али олон юм гэжэ Советскэ
и правительствын толгойлогшо тэм-
и дэглээ. Энэ ушар араһаа импери-
и алист томо гүрэнүүдтэ тухирдуулаа
и Израилийн эсэрхэг түримхэй до-
и толгодо ороһон гансахан Дутын
и Зүүн зүгтэ баша, мүн бүхы дэлхэйн
и бусад ороннуудтаһыи хабатай.

Америкын Холбоот Штатууд али-
и баа баг нэмэргээ хуулажа халаа,
и ветман арада эсэргүү эсэрхэг тү-
и римхэй аюуллагаа гурбан жэл шахуу
и сагай турша соо хэлэ байһан.

Гадаадын империалист бүлэгүүдтэ
и ашагтай түнхатай ёһо гүрим ветман
и арада баалхакын тула нима дайи
и хөгдөжэ байна. Энэ дай үүдхэдн
и гэмтэдыи бүхы дэлхэй зэбүүрхэн ха-
и раагаа гэдэл, хушгирһан ябадал
и болохгүй. Вьетнамай асуудалыи
и шийдхэхэ зам, юрын зам бии: США
и Вьетнамаа гаража ошохо, өөһэдн-
и гөө сэргүүдэи гаргаха, Вьетнамай
и Демократическа Республикыи бөм-
и болохоёо энэ дары, үгэ дүүгүйгөөр
и болгох ёһотой. Нима юмын хэлсэ-
и гүй хаань, Вьетнамай асуудалыи
и өбэй гүримжаар шийдхэхэ оно мур
и олохоор бэлэн байһан тухай мэдүл-
и гэдэ ханшыи эгитхэхгүй.

Израиль дааха болоно гэжэ Советскэ

А. Н. Косыгин социалист Куба ту-
и шаа дайсан харша хараа бодолой
и баримталагдал тухай, Конгодо,
и Доминиканска республикада эсэргүү
и сэргэй түримхэй аюулланууд тухай,
и бээ даанһан байдалтай болохын
и хойноһоо шармайдга колонияльна
и орон нутагуудтахи арадуудыи зэбсэ-
и гэй хүсөөр дараха нэдэлгөнүүд тухай
и хануулан турдаа. Эдэ бүгдэнь
и уласхоорондын түгшүрлэтэй бай-
и дал тохёолдуулалгадэй, дэбэргэ-
и шэдэй, уласхоорондын зүришэдгөө
и хөмөрөнүүдэи үүдхэдхэдэй балмад
и хорото политикааа уг унгитай
и аюулланууд болоно.

Европодохи амгалан байдалтай тү-
и лөө тэмсэл тухай хэлэхэ зуураа,
и А. Н. Косыгин ингэжэ тусхайлан
и турдаа: дайнай үрэ дунгуудыи бу-
и руушаанабди гэжэ дайһаа хойшо
и үнэрһан бүхы үе соо Баруун Гер-
и маниһаа сэхэ хэлээд, дайнай хүл-
и дээр Европодо тогтоогдонхыи хилэн-
и үдыи хубилгаха эрилтэ табидга, хү-
и нийн олоор хюдаха зэбсэгтэй боло-
и гажэ оролдодог байна.

Тэдэнай балмад тэнэг түсбүүдэи
и бөөлүүлэхэ гайн али бүхы нэдэлгэ
и арадуудта хүндэ хушар гасалан зо-
и болон тохёолдуулха, түбхын түрүүн
и Баруун Германида үхэл, гэмтэлэй
и аюул ушаруулаха байха гэдэ ФРГ-гэй
и милитаристнууд, реваншистнууд
и ойлгоё ёһотой гэжэ А. Н. Косыгин
и онсолон тэмдэглээ.

Советскэ Союз Европодо амгалан
и байдал сахихыи хуудад, дайнай хүл-
и дээр тогтоогдонхыи хилэнүүдэи, тэрэ
и тоодо Германин бээ даанһан хоёр
и гүрэнэй—Германин Демократическа
и Республикын, Германин Федератив-
и на Республикын хоорондохи хилыи
и хүндэлгэ политикаа Европын хэрэ-
и сүүдтэ баримталан бөөлүүлэ.

Израилийн ба араб гүрэнүүдэй
и хоорондын зэбсэгтэ тулалдаанууд-
и тай холбоотойгөөр Дутын Зүүн зүг-
и тэ тохёолдоһон үйлэ хэрэгүүдэи
и уласхоорондын юрэнхы байдалтай
и дашарамдуулан хаража үзэхэ шу-
и халаа гэжэ Советскэ правительствын
и толгойлогшо тусхайлан тэмдэглээ.

Израиль июнийн 5-да Арабуудай
и Нэгэдэмэл Республикыи, Сири ба
и Иордания эсэргүү дай үүхээ һон.
и Израилийн правительствэ Нэгэдэ-
и мэл Нацинуудай Организацин
и Устав, уласхоорондын эрхын гүрим
и ёһонуудыи эбдээ, эб этэй байһыи
и хүсээд тухай бүхы мэдүүлэгнүүд-
и эһэнь шал худал байһыи элхихэдэ
и гэжэ А. Н. Косыгин хануулаа. Дайн
и байлдаа болуулаха эрилтэ Аюулгүйн
и Совет Израилийн урда нэгэнтэ бэшэ
и табиян байгаа гэжэ А. Н. Косыгин
и онсолон турдаа.

Израилийн сэргүүдэй дайнай
и аюуллага болуулахыи тула Аюул-
и гүим Сөвдэй үшөө нэгэ—дүрбодхи
и шийдхээрн гаргаха, Израилтай
и дипломатическа харилсаагаа хэдэ
и хэдэн гүрэнүүдэй талалха, харюул
и хэхэ тухай шангаар хануулаха хэрэг-
и тэй боллоһон байна гэжэ А. Н. Косы-
и гин хэлээ.

Арсакхын аргагүй баримтануудһаа
и харахадэ, дай үүдхэднэй түлөө, тэрэ-
и нэрнэй гэмтал хохидолой түлөө, хой-
и шолонгуудайн түлөө харюусалгыи
и Израиль дааха болоно гэжэ Советскэ

правительствын толгойлогшо үргэл-
и жэлүүлэн хэлээ.

Ээмдэһэн газар дайда дээрэ Изра-
иилийн булмитарашадай гарганан
и зэрлиг аашанууд ба хүсөөр болоһон
и тухай олон мэдээсэлнүүд ороһоор
и байна. Синайн хахад арал дээрэ, Га-
и зыл райондо, Иорданиян баруун ху-
и бида, Израилийн сэргүүдээр эзэлгэ-
и дэһэн Сирийн газар дээрэ гаргалда-
и ша ээрлиг муухай аашануудыи дуу-
и лахадаа, дэлхэйн хоёрдохи дайнай
и үдэ фашистнуудай гарганан айхаб-
и тар муухай аашанууд ханаандаа оро-
и но. Хууд араб зон Газанаа, Иеруса-
и лимһаа, бусад районнуудһаа намгад-
и на, мүн гитлеровскэ Германин ээм-
и дэһэн районнуудта гүлчлэгчирүүдэй
и толгологдог байһандал, Израилийн
и правительствэ ээмдэһэн газартаа
и ээмдэлгын захиргаа тогтооно, сэргэ-
и гүй гүбернаторнуудтаа томило.

Израилийн сэргүүд хуурын тос-
и хонуудыи галдаа, госпитальнуудыи,
и нургуунуудыи үгы хэнэ. Эгээлэй
и зонийн эдэ хонгуу, үнэгүй байл-
и гана, амидарха али бүхы зүйлнүүд-
и һэ ханаа. Сэргэй пленда абтаһан
и хүнүүдэи, үнгэрхэдөө үхибүүд, эхэ-
и нэрүүдэи буудажэ алаһан, шарха-
и ташадыи тэнхэй санитарна маши-
и нануудыи шатаһан баримтанууд
и элрээ.

Эсэрхэг түримхэй довтолгоһоо хо-
и хидолшотго туһа хүргэхэ, бээ да-
и һан сүлөөтэ байдалаа хамгаалжа
и байгаа арадуудыи дэмжэха ёһо
и гүрим үнэн сэхээр сахидга Советскэ
и Союз араб гүрэнүүдэи эрид шууд
и үмгэлэн хамгаалаа.

Советскэ Союз Израильда эсэргүү
и бэшэ, харин энэ гүрэнэй засаг ба-
и ристшадай баримталан бөөлүүлжэ
и байгаа эсэрхэг түримхэй политикада
и эсэргүүсөн тэмсэжэ гэжэ А. Н. Ко-
и сыгин онсолон тэмдэглээ.

Израиль нимэ аюулга хэлээд,
и мэдээжэ империалист бүлэгүүдэй дэм-
и жэлгээ түгшлэнэ.

Араб газар дайда эзэлэн аяаа
и дутада шэнэ эрилтэнүүдэи табиха
и эрхэтэйбди гэжэ Тель-Авивтай дай
и жүрөөдхэ этгээдүүд мүнөө убай
и һонггүйгөөр баталан мэдүүлэ.

Дутын Зүүн зүгтэ картануудыи
и хубилгаха гайн үнийнэй хэлтэ
и шунахай түсбүүд баримталагдан та-
и бигдана.

Эсэрхэг түримхэй довтолгыи бу-
и руушааха, ОАР, Сири болон Иор-
и данийн эзэлгэһэн газар дээрнээ эсэ-
и рэгтэ гаргаха эрилтэ табихадаа, Со-
и ветскэ правительствэ болбол ганса-
и хан Дутын Зүүн зүгтэ эб найрамдал
и байгуулгын шуухала байһаниие ха-
и раадаа абана бэшэ. Харин хэрбээ
и Израилийн эсэрхэг түримхэй аюул-
и лаа мүнөөдөр сохило үгөөгүй гэжэ
и шэ лаа, үгтөөдөр томоһыи, жажыи
и эсэрхэг түримхэйшүүл эб найрамдал
и дауратгай бусад ороннуудай газар
и дайдыи ээмдэхэ нэдэлгэ гаргаха
и байна бшуу.

Мүн Израилийн эсэрхэг түримхэй
и довтолго хэһэн ушарһаа үшөө нэгэ
и шуухала зүйл уламжаалан гаража гэжэ
и А. Н. Косыгин онсолон тэмдэглээ.

Энэнь юб гэхэдэ, эсэрхэг түримхэй
и довтолго нэн түрүүн ОАР, Сири бо-
и лон бусад араб ороннуудта тогтон
и хижэжэ байһан шэнэ гүримыи усад-
и хаха зорилготой байгаа. Эдэ оро-
и нууд национальна талаараа бээ

даанхай байдалаа бэхжүүлхын, ара-
и дуудай халбаран хүгжэхын түлөө
и шууд сэхээр тэмсэжэ, империалист-
и нуудай хоро шарыи бусалтана.

Израилийн зүгөө хэддэһэн
и ээмдэлгыи Советскэ Союз мэдэрнэ-
и гүй. Эб найрамдалтай, арадуудай эрхэ
и сүлөөтэй ба бээ даанхай байдалтай
и үзэл сурталда үнэн сэхэ байгаа Со-
и ветскэ Союз эсэрхэг түримхэй довтол-
и гын хойшологонуудыи усадхахын, энэ
и райондо бата бэхэ эб найрамдал
и гүримшуулаха хэрэгтэ туһалхын тула
и өөрингөө талаһаа ООН-доһыи, тэрэ-
и шалын энэ организацин гадаа та-
и лададыи бүхыи шуухала хэмжээнүүдэи
и абаха. Энэ хадаа манай бата бо-
и хи, шууд сэхэ хараа шугам гэһэн.
и Энэ хадаа манай ба социалист бусад
и ороннуудай суг хамтын хараа шугам
и гэһэн.

Эсэрхэг түримхэй довтолгодо нэр-
и бэгдэһэн араб гүрэнүүд зэбсэгтэ до-
и толгоор хандарсагдан тэдэнай гэжэ
и даанхай байдал, газар дайдыи бү-
и рин бүтэн байгаа болон тэдэнай
и хуулига эрхэнүүд хойшолоуулагда-
и гүйгөөр, бурин бусаагтахэ ёһотой гэ-
и жэ хүлээжэ эрхэтэй юм гэдэ А. Н.
и Косыгин үгөө үргэлжүүлэнэ.

СССР-эй Министрүүдэй Сөвдэй
и Түрүүлэгшэ Генеральна Ассамблейн
и үзэмжэд резолюцион нимэ проект
и оруулба:

«Израиль ООН-ой уставыи, бүтэ-
и лдэжэ мэдэргэдһэн уласхоорондын
и эрхэнүүдэй ёһо гүримыи бодүүлгээр
и эбдэжэ, Арабий Нэгэдэмэл Респу-
и бликада, Сирида, Иорданияда тус-
и шалын уридшалан бэлдэгдһэн эсэрхэг
и түримхэй довтолго хэжэ, тэдэ-
и нэрнэй газар дайдыи ээмдэхэ, тэдэ-
и нэрнэй материалһаа эхэ хохидол үзүүлэ
и гэжэ Генеральна Ассамблей тэмдэ-
и глээ зүгүрээ.

сэргэй бүхыи аюулыи дари зог-
и соомжо, буудалдаа болуулаха тухай
и Аюулгүйн Сөвдэй 1967 оной
и июнийн 6-най, июнийн 7-най,
и июнийн 9-най шийдхээрнэи эбдэжэ,
и Израиль дурсагдаһан гүрэнүүдтэ
и эсэргүү сэргэй довтолгоонуудыи үр-
и гэлжүүлээ, газар дайдыи эзэлжэ
и гэжэ тэмдэглэхэ зуураа,

мүн мүнөө үдэ сэргэй
и аюултануудай зогсоомыи хаань, Изра-
и ильтэй сэхэ хэлсэхэ хэхэ ёһотой
и юм гэдэ тэрэ онсолон тэмдэглээ.

Заседанин эсэстэ США-гай, Анг-
и лийн болон Саудовска Аравин тү-
и лөөлөгшэд харюугай богонихон мэд-
и үлгүүлгүүдэи хэ. Зүбшэн хэлсэгдэ-
и жэ байһан асуудалгаар США-гай ба-
и римталад гол хараа шугам прези-
и дент Джонсоной мүнөөдэр хэлэһэн
и үгэ соо найруулагданхай гэжэ Голд-
и берг (США) хэлээ. А. Н. Косыгин
и үгэдэ бари тодорхойгоор харюу-
и саха эрхээ үлөөтөө, эсэрхэг
и түримхэй довтолгоо Израилии США
и баадаагүй юм гэжэ мүнөөдэрэй за-
и сэдани дээрэ тэрэ ушар дахин та-
и баа. Каролан (Англия) мүн лэ нимэр-
и хүү мэдүүлгэ хэбэ.

Израилийн делегат үгэ хэлэхэдэ,
и бодото байдалтай тааруу бэшэ, худ-
и дал хуурмаг юмэ турдаа гэжэ
и Саудовска Аравин түлөөлэгшэ онсо-
и лон тэмдэглээ.

Генеральна Ассамблейн сессийн
и ээлжэтэ заседани июнийн 20-до
и нутагай сагаар 10 час 30 минутадэ
и байһа.

№ 144 (11438)

1967 оной

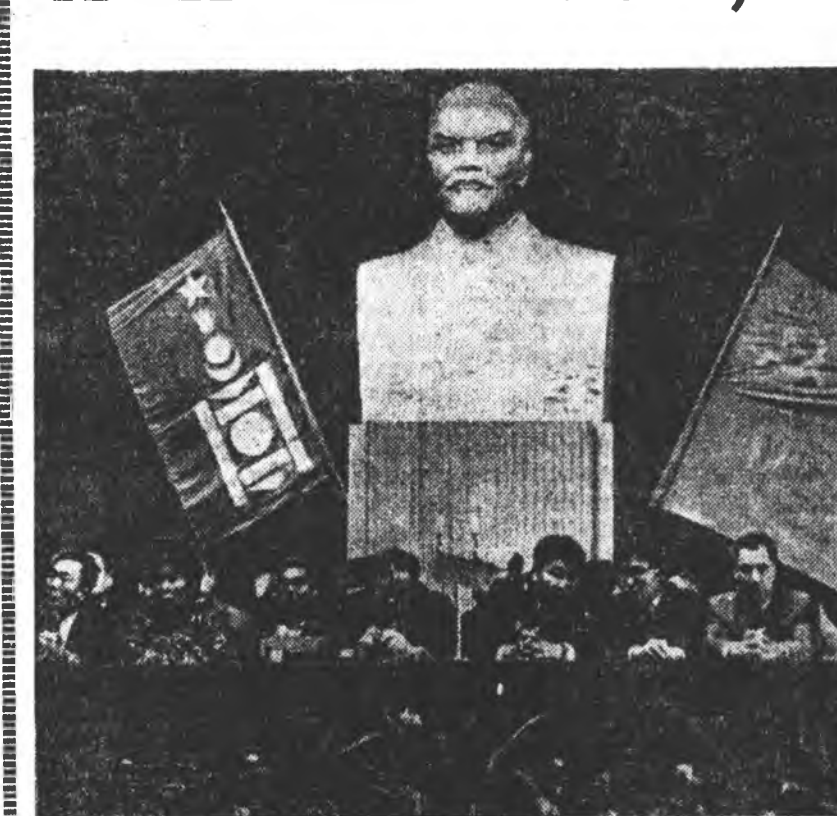
июнийн 21,

среда

сөн 2 мүнгөн

Совет-монгол хани барисаанай нара

ХАНИ ХАЛУУН, БАЯРАЙ ОРШОН БАЙДАЛДА

Уржадер Улаан-Үдэ хотын
и Партиийн-гэгээрэлэй байһан соо
и хун зон дүүрэн байба, Сяньэ
и дээрхэ Ленин багшын сагаан
и шулуун хүрэгтэй хоёр талада Со-
и ветскэ Союзай болон Монголой
и Арадай Республикын гүрэнэй
и туугууд татаатай.

Совет-монгол хани бариса-
и анай һарыи эхлэлгын баярай
и суглаа Бурядай АССР-эй Вер-
и ховно Сөвдэй Президиумэй Тү-
и рүүлэгшэ хүнэр А. У. Хахатов
и нээб.

Удаань КПСС-эй обкомой сек-
и ретарь хүнэр Д. Н. Т. Раднаев
и элхэдхэл хэлээд, совет-монгол
и хани нүхсээлэй анха яажа эхи-
и лэн бүридһэн, бэхжэһэн тухай
и хөөрбэ.

Мүнөө бээ бээдэ ходо тухай
и халалсанабди. Монгол ардад
и ажахы, соёл культура али бүхы
и талаараа танигдашагүйгөөр ху-
и билан бэхжээ. Энэ хадаа марк-
и сизм-ленинзмын, интернацио-
и нализмын үзэл сурталыи илалта
и мүн.

МНР мүнөө үдэ бүхы дэлхэй
и дээрэ эб найрамдал хамгаалха
и хэрэгтэ эдэбхитэйгээр оролсоно,
и баатарлиг Вьетнамыи халуунаар
и дэмжэнэ,— гэжэ элхэдхэлшэ тэм-
и дэглээ.

Бурядай гигант—ЛВРЗ-гэй
и коллективэй үмэнэһөө нүхэр
и Шокорев монгол нүхэдөө хани
и халуунаар амаршалба:

Имэ найн хайхан хүршэ-
и нэртэй байһандаа эхэ байртай
и бээ бээдэ яалсанабди. Би-
и дээр Монголой республикын
и олохон захилинудыи саг соонь
и дүүргэнэбди.

Тэрэһэлэн СССР болон
и МНР хоёрой хоорондохи куль-
и турна холбоо барисаанай улам
и бэхжэжэ байһан тухай Буря-
и дай багшанарай институтай до-
и цент нүхэр М. П. Хабаев хөөр-
и бэ.

Айлшадай зүгөө Монголой
и соёлой министрствын намын
и хорооной дарга нүхэр Б. Пурба.
и Б. Цэнямбуу гэгшэд аймагтар
и халуунаар утгуулан, харюугай

үгэ хэлэбэд. Тинхэдээ Агуухэ
и Октябрийн 30 жэлэй ойдо бэлэ-
и хэжэ байһан үдэ Буряад орон-
и до ерөнхөдэ угаа сэдхэлээ ха-
и нанги байһан тухайдаа мэдүүл-
и бэд.

МНР-тэ СССР-эй болон со-
и циалист

НЭРЭ ХҮНДЭНЬ—ТОДОРХОЙ МЭРГЭН ХҮТЭЛБЭРИНӨӨ

1. Амжалтын эхин хаанаагаар?

Парткомой уужам кабинет. Ханадан Улаан тут үлгэдэнхэй. Нюур таладань «ВЦСПС», «СССР-эй Хүдөө ажахын министрство» гэжэн үгэнүүд алтан үзэгүүдээр аржына. Энэ — ВЦСПС-эй ба СССР-эй Хүдөө ажахын министрствын дамжуулгын Улаан тут мүн. «Победа» колхоз нёдондо хүдөө ажахын продукци үйлдбэрлгөөр ех амжалта туйлаһанайгаа түлөө нүмэ хүндэдэ хүртэхэ хубитай байба ха юм.

Энээн тушаа хэдэн баримта хаража үзэе. Нёдондо «Победа» колхозойхид гүрэншэ таряа худалдаха түсбөө 155 процент дүүргэе гэжэ гү, али 10000 центнерэй орондо 15550 центнер орооно гүрэншэ жасада оруулалда байна. 3750 центнер нү худалдаха даабараа 4307 центнертэ хүргөө. Мүн мяха, нооно, үндэгэ худалдагдара түсбэ баһал үлүүлэн дүүргэдээн юм.

— КПСС-эй ЦК-гай мартын Плэвүмэй (1965 оной) шиндхэбэрлүүддэ бэлүүлгэ гэжэ гол шулаха хэрэгтэй болоһон байна. Юун бэ гэжэдэ, тэрэ Плэвүм хүдөө ажахыг саашан хүнгөлөөлгөдэ зохиод, тааруу эрхэ байдал олгоһон байна бишуу. Энэ ушарыг колхозой партияна организаци зүбөөр хэрэглэжэ шадашыг гэжэдэ бөө магтаһан зүйл бишэ,— гэжэ колхозой парткомой секретарь нүхэр В. И. Скунев хоорон.

Колхозой партияна организаци нон түрүүлэн коммунистуудай хүсые үйлдбэрлэһини шиндхэбэрлүүддэ зүбөөр хуабарилца табига. Мүнөө мал ажал дээрэ 14 коммунист, таряан ажалда 19 хүн хүдэлмэрилнэ. Тэдээр хайнаар хүдэлжэ, ажалдаа коммунист ёһоор хачдаха талаар жэшээ харуулан ябадаг.

Малшад болон механизаторнуудай дунда ябуулагдара нинтэ-политическэ хүдэлмэрилдэ плангаа ехэ анхрал хандуулагдана. Мүнөө парткомой дэргэдэ эмхидхэгдэһини агитколлективтэ (хүтэлбэрлэгдэһини нүхэр Семенович) 60 хүн ороно. Агитаторнуудай дунда эдбхитэй комсомолшуд, хүдөө ажахын мэргэжлэдэ, колхозой хүтэлбэрлэгшэд. Эдэһөө гадна 11 хүнөө бүридэһэн лекторнуудай бүлэг эндэ бин. Үнгаргшэ жэлдэ, мүн шэнэ жэлэй табан һара соо 250 гаран лекци уншагдаа.

Бүний ферма, полёвой станууд дээрэ хүдэлжэ байгшад агитаторнууд Галина Антоновна Малкова, Виктор Александрович Анисимов, Барвара Филипповна Плюснина, Георгий Федорович Фоминов болон бусдыг хүндэт айлшад шангээр хүлээдэг. «Бүмбэрэг дэлхийн долоон хоной болон» гэжэн асуудалар саг үргэлжэ лекци уншадаг В. М. Смирнова А. Е. Кауров хоёр колхозинуудай дунда мүн лэ угал хүндэтэй болоһон.

Энэ жэлэй апрель, май һара-нууд соо ажалай журам бэхи-жүүлхэ, газар элдүүлгын шар дээршүүлхэ асуудалар колхозой главна инженер Н. М. Кауров бүхы тракторно-таряан ажалай бригаданууд дээрүүр ябажа, хэдэн удаа, хоёрдолоо хэдэн жэшээтэй.

Партияна комитет үнгэрһэн һарын хүдэлмэрин дүнгүүдэй соогодолоор агитатор болон лекторнуудай бултын тугуулжа, эдбөө хэдэ гурим тогтоонхой. Партком, колхозой правленэ энэ зүблөөн дээрэ тэдэвэр ажахын һара соо хэдэн ажалай дүнгүүтэй танилсуулдаг юм. Тингэжэ нинтин хүдэлмэри ябуулагдара колхозой үйлдбэрини али бүхы байдалыг үнэ мэдэдэ болонхой. Тингэжэ тэдээр хүнүүдэй хоёрдолоо колхозойнгоо, бригада, фермынгоо байдалһаа тодорхой баримта, тоонуудыг хэрэглэдэг, хүн бүхэний ажалдаа хэр зэргээр хандагдыг хараада абадаг заахалтай.

2. Эмхидхэхэ, үшөө дахин эмхидхэхэ

Партияна комитет хадаа өөрынгоо хүдэлмэрин эмхидхэн ябуулхадаа иматгал гашүүдтэ болон эдбхитэдэ түшгэлэнэ. Үйлдбэрин, политическэ ажахын шулаха асуудалнууд парткомой засэдин дээрэ зүбшгэдэн хэлсэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, наадашадай социалист уялгын дүүргэлтэ тухай нэгдэхэ фермыг даагша коммунист А. Г. Плюснинэй барилгын мод бэлдхэл ба зөөлгэ тухай барилгашадай бригадир, мүн лекторнуудай бүлэгтэ ба агитколлективтэ хүтэлбэрлэгшэдэй, эхнэрүүдэй советэй түрүүлгын тоосоон шагнагдажа, зүбшэн хэлсэгдэнэ. Хэлсэгдэһэн асуудалнуудаар абаһан шиндхэбэрлүүдэ бэлдүүлгэдэ онсо анхрал хандуулагдана.

Партияна комитетэй гэшүүн бүхэн ямар нэгэн хүдэлмэрин түлөө харюусадаг. Парткомой секретарь, жэшээлхэдэ, комсомольскэ организациин хүдэлмэрин хиналта дороо абана. Секретариин орлогшо—агитационно хүдэлмэрин, арадай хиналтын хэрэгтэй, ханын газетын түлөө харюусалтай.

Засэдин зарлагдаха бүри бригадануудай партияна эхин организацинуудай секретарьнар, колхозой эдбхитэдэ заагтай үргаддаг.

Тус ажахы гурбан бригадтай юм. Бригада бүридэн партияна эхин организаци бин. Үшөө тингэжэ партияна хоёр бүлэг байгуулагдана. Тэдэний секретарьнараар эдбхит эхэтэй коммунистууд нунгагдана. Тэдэныг саг үргэлжэ хургажа, партияна хүдэлмэридэ дүршүүлжэ байдаг һайн пэжнэтэй бишуу.

Үйлдбэрин 3-ахи бригадци партияна организаци илангаа хайнаар хүдэлмэрилнэ. Парбюрогойн секретарь хушанай коммунист М. Ф. Фалилеев. Тэрэ колхозинуудай дунда хүндэтэй болоһон коммунист, наалин нэгдэхэ фермын партияна бүлэг (паргруппиринг Л. Н. Бабошин) агитационно-нитын хүдэлмэрин хайнааруулаха шалаа. Партияна суглаанууд дээрэ Совет засагай 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ абаһан социалист уялгануудай дүүргэлтэ тухай мүн ферма дээрэ политическэ хүдэлмэрин, культуриг ажаһуудалай байдал тухай асуудалнууд хэлсэгдэнэ. Паргруппиринг Л. Н. Бабошин ажалһааһан дунда газет уншана, нүхэр ёһоной хоёрдолоо ходо эмхидхэнэ.

Энэ бүгдэний ашаар тус ферма колхоз соогоо түрүү ээргэдэ ябалсана. Үнгэрэгшэ жэлдэ фермын наалишад булгадаа абаһан уялгана дүүргэжэ, түсбөө гадаруу 933 центнер нү хуаһан юм. Ойн байртай жэлэй түрүүлгын кварталда мүн лэ түсбөө гадаруу 226 центнер нүн хаагдаба.

Бригадын партияна организацинуудта үнгэрэгдэдэг суглаануудыг бэлдэхэ хэрэгтэ коммунистууд олоороо хабаадасдаг. Тингэжэ суглаан, һонирхолтойгоор, эдбхитэйгээр үнгэрэгдэнэ.

«Победа» колхозой гэшүүд коммунист ажалтай үндэр нэрэ ээргэдэ хүртэхын түлөө тэмснэ. Коммунист ажалтай ударины гэжэ нэрэ ээргэдэ мүнөө 93 колхозини хүртэһэн. Тэдэний дунда 23 коммунист, 10 комсомолшуд. Коммунист ажалтай удариныг жэшээтэ хайнаар хүдэлмэрилжэ, ходоодо эрхэн амжалта туйлаһа.

Хамтын ажахын экономиккыг саашан хүгжөөхын тула партияна комитет ба колхозой правленэ хадаа материална урмашуулгын арга үргэнөөр хэрэглэнэ. Жэшээлхэдэ, һара бүри түсбөө гадаруу хаагдаһан һүний үнэ сэнгэй 10 процентин наалишадта нэмэлтэ түлбэри болон үгтэнэ. Үнэ адуулаһад болон бусад малшадта 5 процентин хуабалдана. Энэһинэ гадна, хэрбээ наадашадай өөрынгоо бүлэг үнээдэй толгой бүрнөөн тугал абажа ша-

даа хадан нэгэ тугалынь өөр-төн үгэдэг юм. Мүн нимэрхүү гуримтай нэмэлтэ түлбэри хоншоод, гахайшад, шубуушад, механизаторнууд, мүн бусадшыг мэр-гэжэлдэ абана.

Материална урмашуулганаа гадна, түрүү колхозинуудта «Эрхим наалишад», «Эрхим малшад», «Эрхим механизатор» гэжэ мэтэ хүндэт нэрэ зэргэ олгодоно. Имэ нэрэ ээргэдэ хүртэһэн колхозинуудай нэрэ Хүндэлэй дэбтэртэ бэшгэдэнэ, фото-зурагуудын клуб соо үлгэдэнэ. Дамжуулгын хоёр Улаан тут бин. Ажахын кампаниин ябасын дүнгүүдээр тэдэ тугууд наалин түрүү фермэдэ, тракторно-таряан ажалтай түрүү бригадада барюулагдадаг. Минган центнер таряанай сохигдохо бүри комбайн дээрэ улаан одон носоогдодог. Мүн социалист мурсыёндэ илажа гаран мал ажалтай түрүүлгэдэ ба-гахан тугууд, выпелнууд барюу-лагдана.

Энэ колхоз дээрэ түрүү дүршэлэй аймагай нургуули нэгдэһэн юм. Нургуулин нургуулин хэсхээлэй болоходо өөрынгоо ажал хүдэлмэри, дүршэл тухай ажахын эрхим хоншоор Д. Е. Сидоров, түрүү наалишад А. Ф. Плюснин, шадмар малшан Ф. П. Плюснин гэжэд нүхэдтөө хөөр-жэ үгөө нэн.

Ямар нэгэ хүдэлмэрин халуун ханын ороходо партком болбо л партияна гү, али партияно-комсомольско саг зуурын бэлүүлгудыг эмхидхэхэ, колхозой үйлдбэриг дэлгэһэн талаар нүдөөлдэг гэжэ. Партком мүн бригада, фермнуудай, үйлдбэрин бусад газарнуудта хэрэг ажалла хайнаар мэдэхэ, эмхидхэхэ шадха хүнүүдэ эльгэхэ асуудалыг шула-да тоолодог.

3. Хүн тухай анхарха

Колхоз дээрэ коммунистуудай партияна түлөө алах хүдэлмэри хаража боломоор. Үйлдбэри дээршэ, соёл болбосоролой хүдэлмэригдэһэн паргданан һайн хайхан аша урөөр баян үүсхэл коммунистууднаа эхитэй.

«Победа» колхозой үргэн нитэ гэшүүд хадаа Агууехэ Октябрийн 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ аймаг соо мүнөө үргэнөөр дэлгэрэд байһан социалист мурсыёоней ахи табигшад болоно. Мүн соёл болбосоролой саашанхи хүгжэлтын түлөө довтолго эндэ үүс-хэгдэнэ.

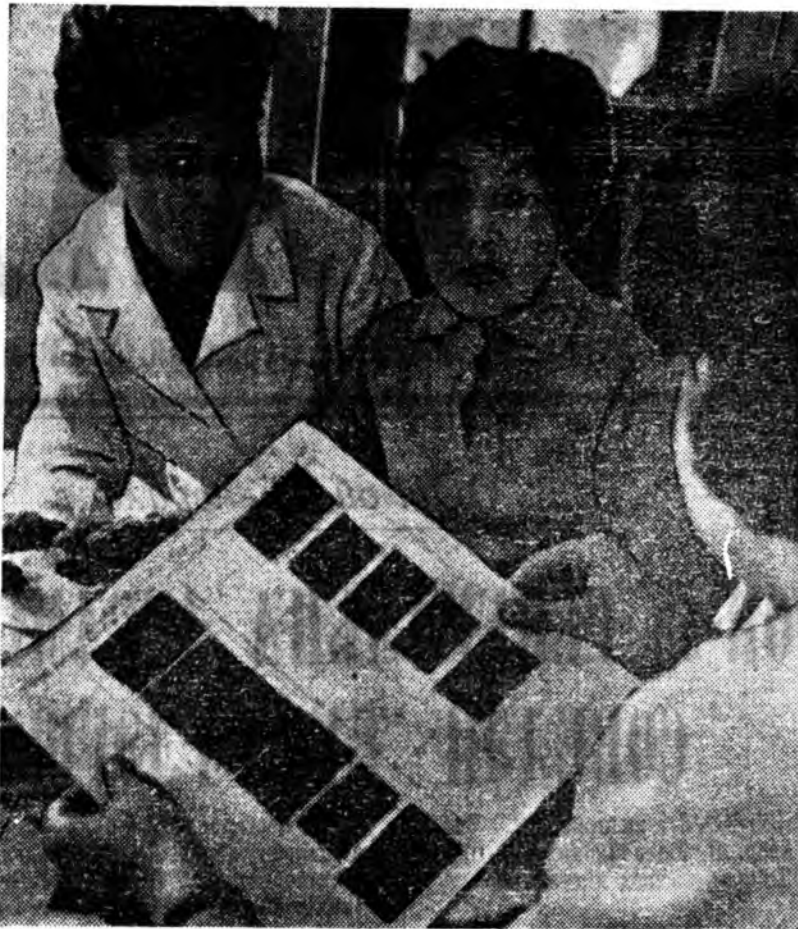
Энэ колхоздо соёл культуриг болон ажахын барилгануудта ехэ анхрал хандуулагдана. Һайн колхозой номолтон мүнгөөр мүнөө үеын түхээрлэгээр хангагда-һан эмшэлгын гэр баригданхай, мүн нургуулин байһан бодхоог-доно. Колхозой барилгашад рай-потребсоюзай мүнгөөр «Харас-гай» гэжэ нэрэтэй кафе-столоо барига, ашаглалгада үгөө.

Партияна комитет болбо колхоздо олон жэлдэ хүдэлмэрилжэ, үндэр наһатай болоһон хүнүүд ажаһуудал тушаа анхрал ту-гаар хандуула. Совет засагай 50 жэлэй ойн хүрнэ эрээр тэдэ-днэртэ байрын найман гэр барига үгэхэнэ. Энэнай колхозой экономикын хүдэржэлжэ, бэхижэ-жэ байһан бодто бэлэл мүн болоно гэжэ тэмдэглэлтэй.

Агууехэ Октябрийн түүхэтэ ойдо бэлдэхэ зуураа, «Победа» колхозой коммунистууд ажахын-гаа бүхы барилгануудыг амжал-татайгаар хүгжөөхын түлөө оруу-доно. Ошомо байгаа жэлэй түрүүл-гын кварталда 891 центнер нү нааха түсбөө 1111 центнертэ хүртэһэн, мяха хоёр дахин ехээр үйлдбэрлэһэн байна.

Колхозой партияна комитет хүдөө ажахын продукци элбэг дэлбэг болгохын түлөө тэмсэдэ колхозинуудта нитгэжэ элсүүлжэ, түрэл партиянгаа XXIII съездын шиндхэбэрлүүдэ бэлүүлжэ байна.

Р. ПОЛУСУРОВ,
КПСС-эй обкомой инструктор.

АНХАРАА, ОРОЛДОО ҺАА...

Арад зоной ажана байдаг улам хайрархатай хамта тэдэний эригтэ дээшлэнэ. Манай ажал-шад гоё хайхан, үнэ бүрийн бүр-дөө оёдоһон хубсаһа үмэхэ дү-ратай. Тэдэний эригтэ хангаха уялгатай хүнэн промыс-ленностиин хүдэлмэрилгшэд про-дукцингаа шар хайжаруулаха хэрэгтэ ехэ анхрал хандуула.

Ажалшад эригтэ хангамар, наймаанда гүйсэтэй ад бараа бү-тээбэл, предприятинуудта аша ту-һатай. Нария сэмбин фабрикын коллектив продукцингаа шар хайжаруулаха гэжэ ходо анхардаг. Тингэжэ фабрикада нэхэгдэһэн бүдэ ажалшад дуратайгаар ху-ддажа абадаг. Байгша оной ян-дарьһаа түсбэлгэтын, экономиче-ска урмашуулгын шэнэ гуримда ороһон фабрикын коллектив гоё

хайхан, бэхиншэ бүд нэхэхэ асуу-улам хайжархатай хамта тэдэний эригтэ дээшлэнэ. Манай ажал-шад гоё хайхан, үнэ бүрийн бүр-дөө оёдоһон хубсаһа үмэхэ дү-ратай. Тэдэний эригтэ хангаха уялгатай хүнэн промыс-ленностиин хүдэлмэрилгшэд про-дукцингаа шар хайжаруулаха хэрэгтэ ехэ анхрал хандуула.

Фабрикын һая нэхэдэг болоһон «Туяа», «Баян-гол» гэжэ нэрлэг-дэһэн нарин сэмбэ бүд худалдан абагшадтай хайшаалда хүртэһэн байна. Тэрэ бүдүүдтэ хэмэл ниг-рош утаһан холигдоно. Фабрикын коллектив хэмэл утаһа хайхан хэрэгшэд боло. Нитрон хэмэл-лэхэдэ бүд бэхн һайн болодог. үнэ сэнгын хамтаруулагдана.

Шэнэ түхэлэй бүд нэхэхын ту-ла шэнэ янзын шэрэ хэрэгтэй юм. Химическэ лабораторийн хүдэл-мэрилгшэд фабрикада нэхэгдэхэ бүдэ үнгэтүүлхэ, элбэг янзын үнгөөр будаха асуудал шингэ-дэг. Химигүүд олон үнгэтэй, өөрын илгаатай шэрэ холиж, тад ондоо янзын, шэнэ шэрэ бин

болгоно. «Туяа», «Баян-гол» бу-дүүдэ нэхэхэдэ нимэ шэнэ шэрэ хэрэгшэһэн байна.

Лабораторинуудта туршагдаад, хайшаалдан бүд нэхэхэ даба-ри сэмбэ нэхэгшэдтэ үгтэнэ. Ша-нэ янзын бүдэй технологи шу-дахын тула дүй дүршэл хэрэг-тэй. Сэмбэ нэхэгшэ Анна Втору-шина дүй дүршэлтэй болоһон, үннэй хүдэлмэрилгшэдтэй нэгэн. Тэрэ шэнэ түхэлэй хэдэн мянгад метр бүд нэхэ. Анна Вторушина даабараа һайн шартайгаар, хо-до үлүүлэн дүүргэнэ.

Бэлэн болоһон бүдэй шарар шалгахын мүн лэ харюусалгатай тушаал. Техническэ хиналтын таһагай хүдэлмэрилгшэд энэ ту-шаалаа нарин нягтаар дүүргэнэ. Багашы голодоһотой материал эйдэ оборогдожэ, элмүүлэгдэжэ байдаг. 16 жэлэй туршада фаб-рикада хүдэлжэ байһан Зинаида

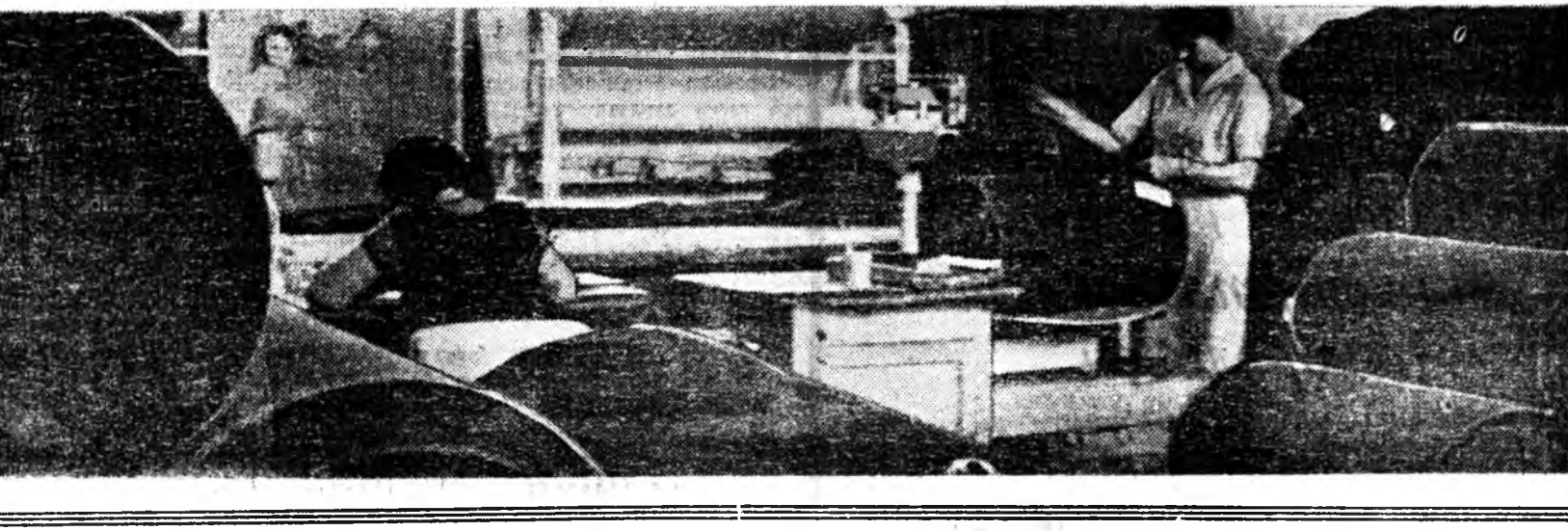
Матурова уялгата тушаалдаа харюусалгатайгаар хандадаг. Тингэ-жэ шэнэ түхэлэй бүд шалгаха даалгавар тэрэндэ үгтэһэн юм. Коммунист ажалтай ударины Зинаида Матурова сэмбэ нэхэг-шэдтэ туһаламжа хүргэдэг.

Фабрикын бүхы хүдэлмэрилгшэ-шэдэй анхрал оролдолго гарга-жа байһанай ашаар жэл бүхэндэ шэнэ янзын бүд нэхэгдэжэ байнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1 лабораторийн химик-инженерүүд: Мая Шам-буева (зүүн гарһаа), Надежда Гилыкова, Валентина Беллева шэнэ шэрээр будагдаһан бүдэй зүйлүүдэ шалгажа байна.

2. Сэмбэ нэхэгшэ Анна Втору-шина ажалдаа. 3. Бэлэн болгодо-һон продукци тушагдаа.

Э. ЛАПЫНАЙ фотонууд.

Телефоноор мэдээснэ:

ДАЛИТА "ШУБУУН" ТАРЯА САХИНА

ЗЭДЭ. Эртэ үглөөгүүр агаарай тунгалаг байхада, таряалан дээ-гүүр «АН-2» самолёт хойшо урагшаа хүндэлнэ. Энэ далига «шубунай» эзэд Алексей Бу-кин, Валерий Данилов, Виктор Мокшын гэжэд Улаан-Удын аэро-портхоо тарашадта туһалхаа ерээр халал һара болоо.

Мүнөө далига «шубунай» хү-сөөр ургаса хамгаалагдажа бай-на. Гербицид саагдажа, ороһо таряанай буртаг үбэн үгэ хэг-дэнэ. Аэропортын лётчигүүд ар-ба гаран хоногой туршада Бор-еёгой совхоздо 3750 гектара, «Мир» колхоздо—1800, Лени-нэй нэрэмжэжэ колхоздо 2250 гектара гербицид саада. Мүрөө жэлдэ аймагай олонхи ажахи-нуудта энэ хүдэлмэри үргэлээр ябуулагдаха. Аэропортынхид хэл-сэ баталһанайгаа ёһоор ию-нини 26 болотор самолётдоор хо-

ро сааха хүдэлмэриг дүүргэхэ юм.

А. ЦЕРЕНОВ. МУХАР-ШЭБЭР. Мүнөө үелэ манай аймагай ажахынууд ар-баад мянган гектарага самолёт-гоор гербицид саажа, буртаг үбэн-иень хатаагаад байгаа. Энэ эрга-жал бүри хэрэглэгдэдэг юм. Ороһо таряанай баян ургаса ху-ралад «Коммунизм» колхоздо 1340 гектар, «Забайкалец» колхоздо—2700, «Заганский» колхоздо 3 мянган гектар таря-алда гербицид саагдаа.

Мүнөө үелэ аймагайн ажа-хынуудта самолётдоор буртаг үбэн сээрлэгдэхэ бүхы таряа-лангай хахалдаа үлүүдэн гер-бицид саагдаа.

В. ШАМКОЛОВИЧ, үйлдбэрин управлениин агроном.

БЭШҮҮР. Самолётдоор ходо саажа, таряалан дээрхи бур-

таг үбэн үгэ хэхэдэ аштай байдаг. Энэ аргыг манай колхоз-жал бүри хэрэглэжэ, ороһо таряа-лангай баян ургаса хураана. Нёдондо 1800 гектарага гербицид саагдаа. Нон. Мүнөө жэлдэ Улаан-Удын аэропортынхидтай хэлсэ баталжа, хоёр мянган гек-тар шанинсы таригданан газарта самолётдоор ходо саахатай.

Мүнөө колхозомнай бэлдэл хэгдэжэ дүүрээ. Самолёттой буудал газарта хэрэгтэй болохо зүйл, хэрэгсэлүүднөөн тохтоолон. Лётчигүүдта туһалха хүнүүдшэ байха. Тэдэний ажалыг наадуу-дгаар эмхидхэхэ, богиноһон Бэл-ээр дотор ургасын дайсан—бур-таг үбэнь хатаажа, үгэ хэхэ зор-иготойд.

Н. ЮМСУНОВ, «Дружба» колхозой түрүүлгшэ.

МЭРГЭЖЭЛТЫН ДУРАДХАЛ

Ороһо таряа болон хүдөө ажа-хын бусад ургамалуудай ургасыг дээршүүлхын тулада манай рес-публика дотор ехэһэн анхрал хандуулагдара болоһонхой. Таряа-лангай газар зүбөөр хуабарилца-дажа, севооборот нэбтэрүүлэгдэ-нэ. Нютаг нютагуудта таряага ургадаг эрхын сортын үрнэ хү-рэнгөөр тарилга хэгдэнэ. Ургаса дээршүүлхын тулада минераль-на үтгэлүүдтэ хэрэглэгдэнэ.

Энэһэй хажуугаар хүдөө ажа-хын ургамалуудта хоро хүргэдэг буртаг үбэнтэй тэмсэхэ, таряаны үгэ хэхэ, ургаса дээршүүлхын тулада анхарагдана гэжэ. Таряа-лан дээр севооборот нэбтэрүү-лдэжэ, жэл бүри ондо ондоо ур-гамалуудай нэлэгдэхэ тарилга-даг болоод байхада, ургасыг бур-таг үбэнһөө хамгаалха гэжэ-мнэй шулаха болодогд байба ха юм. Энэ ушарта ямар хүдэлмэри хэгдэхэ байһаб? Республичкнай олонхи ажахынууд таряаландаа ургамалуудыг ээлжлүүлэн та-рилга болоходо, илангаа нама-рай сагта газараа гүнзгүүрөөр хажалжа, поли дээрүүр ургадаг буртаг нютагуудыг үндэһөөрн халгаһа. Мүн хайртай тарилгын урда тээ колхоз, совхозуудта аг-

УРГАСАЯА ХАЙШАН ГЭЖЭ ХАМГААЛХАБ?

ротехническэ заабаринууд нари-наар сахигдажа, буртаг үбнэ үгэ хэгдэдэг болоһонхой. Тингэжэ һаа, ороһо таряа болон бусад ургамалуудай таригданан газарта бог үбнэ ногоной үндэһэн дууһан наадагдуг, ган гасуурай жэлэй тула һаань, үшөө ехээр гаражад байдаг. Тингэжэ тарил-га хэгдэһэн полинуудыг ходоодо шалгажа, буртаг үбэнэй үндэһэ-лөө һаань, хүнгэн борнойгоор бор-нойлжо, үгэ хэхэдэ аштай байг-ша.

Мүнөө үелдэ, илангаа кукуру-зын, хуртаабын, саахарай свек-лын ургасыг хамгаалха саг ороод байна. Энэ ушарта юу хэгдэхэб? Ургамалын газар дээрэ үшөө гараагүй байхада, мүн жэгдэжэ газараа хуаһан хойнонь бор-нойлжо шулаха. Удаан зурууд хоорондын элдүүлгэ культури-затора хэгдэхэ болоно. Саахарай свекло хадаа түрүүлгын үелдэ удаанаар ургадаг юм. Харин бур-таг үбэнһини түрөөр гаража, ургасадан муугаар нүлөөлхөө наадаг. Тэрэни саг соонь гэжэ

гү, али газартаа үндэһэлжэ бүхэ-жөөгү байхадан түрөөр наа-гаажа хэрэгтэй. Саахарай свеклын баян ургаса хуралад респуб-личкнай түрүү ажахынууд тарил-гана үнгэрэгшөөрөө ходо да-рин борнойлжо, буртаг үбэнһини үндэһэ үгэ хэхэ. Свеклын газар дээр жэгдэһэн гаража, хоёр набаһатай болоод байхадан, да-хин хүндэлөөһөн борнойлдог.

Энэ ургамалда буртаг үбэн-һөөн сээрлэгжэ байхада, саг соонь ургасын шэнгэрүүлхэ хэ-рэгтэй. Түрүү свеклошод культу-ратор улануудыг хоорондо 18 сантиметр зайтайгаар тохдоод, хүндэлөөһөн элдүүлгэжэ, свек-лын ургасыг шэнгэрүүлэн усөө-рүүлэдэг. Тингэжэ 15—18 санти-метрой зайда нэгэ һайн эшнүү-дэ орхёд, бэшынь зулгаажа хаядаг юм. Свеклын эшнүүд бэе бөөдэ дүгэ байхада гэжэ гү, али үдхөөнөө ургадаг, ургасын муу-дагд, үндэһини томо болодог-гүй. Тэрэнь хажуугаар ургасын хорхой шумууһаа хамгаалагдана. Саахарай свеклын хүсэд үн-

дэһэлжэ, газартаа бүхэжөөгүй байхадан хорхой шумуул бин бо-лоо һаа, эшэ набаһануудын дуу-һан гэмтэдэг. Илангаа газарай буудууданууд ехэһэн хоро хүргэ-нэ. Энэ хадаа майн һүүлээр га-зуарта бин боложо, июнь һарын түрүүлгын үдэрүүдтэ свеклын ургаса муудууһаа. Сохо хорхой-нууд байшабал, набаһануудыг-иень таһа удар татажа, эдигэрхи-дэг. Энэ ургамалда хоро хүргэдэг ондоошыг хорхойнууд халдабал, свеклын ургасыг үндэһэтэй дууһан гэмтээнэ.

Свеклын ургасыг хорхой шу-мууһаа, эдбэ үбэнһөө хам-гаалхада гансахан агротехничес-кэ заабаринууд наринаар сахигла-ха бэшэ, харин биологическа бо-лон химическэ аргуудыг зүбөөр хэрэглэхэ шулаха. Хэрбээ газарай хурьһэндэ үгэн хорхойнуудай байгаа һаань, тарилгын урда тээ гектар бүридэ 50—75 килограмм гекаслоран минеральна үтгэ-лүүдтэй холиж, газартай оруулаха хэрэгтэй. Тингэжэ сааха-рай свеклын үрнэн гекаслора-

наар хордогдоһон байбал, үбэн-шэ дайрагаса багатай байгша. Газарай буудууданууд болон сохо хорхойнуудыг үгэ болгохын тула-да ДДТ, гекаслоран хоронууд, фтористо (кремнефтористо) натри-нуудад бэлдэгдэһэн шанган хо-лисонууд саагдадаг. Ургамалай үндэһэ гэмтэдэг бактери үгэ хэхэдэ гранозан гү, али меркуран хороор үрнэнь угажа хордоно.

Ороһо таряанай буртаг үбнэ гербицид хоро саагдажа, үгэ болгохо арганууд республичкнай олонхи колхоз, совхозуудта хэ-рэгдэдэг болоһонхой. Тэрэнь ашаар ороһо таряанай ургаса нилдэг дээршэдэг. Гадна мүнөө хуртаабын ургаса харуула-ха саг оронхой. Тэрэ ургамал та-рилганаһангаа удаа газар дээрэ бултайга гаратарва нэгэ дахин борнойлдоод, ходоомын хуша-жа гаранан хойнонь дабтагдана. Зүгөөр түрүүлгын борнойлгыг хуртааба таригданан удаа до-лоон хоног үнгэрһэн хойно хэхэ ёһотой. Хэрбээ энэ ургамалтай та-рилгданан газарта буртаг үбэн бу-

ри ехээр үндэһэлдэ байгаа ха-дэ, хуртаабын эшнүүдтэй га-зар дээрэ бултайын урдахана гербицид саагдажа болоно. Удаан хуртаабын хайнаар үндэһэлжэ, газараа хушаад байхадан, зу-рууд хоорондын элдүүлгэ хэжа, газарайн хурьһэ шоройг зөөл-рүүлхэ хэрэгтэй.

Хуртаабыг эдбэ үбэндэ, хорхой шумуудта гэмтээнгүйгөөр ургуулаха гэжэһэнэй шулаха хэ-рэгтэй. Энэ хадаа агротехническэ заабаринуудыг наринаар сахига, зүбөөр бэлдүүлһэнэ дуудылаха. Хуртаабада байдаг олон янзын үбэн үрнэ хүрэнгөөһөн халга-даг юм. Тарилга хэхэдэ үрнэ-нэйн шар

Эрэлхэг аягуушамнай хамь
соног соо яйжа, холын Барга-
хай хүрөө юм, бү мэдээ. Хэлийн
эрчиглээ унахаашье, хүл гараа
ниелгалхаашье саг тудaa. Зүгөөс
хүл Баргажингаа зэвсэгтэй ком-
мунистнарыг дагуулжа, Хойто
Байгалдаа бусгаа хэн. Зэвсэгт
хүсөөр, тугадаар хүршэнэрэйнгээ
тушаар ангилн дайсайл шавра
үлэгжэлэе бутa сохижo, Хойто-
Байгалтай нисвалг хиазарыг гэг-
ээрүүлхөн Зөвөт засагдаа дэвхн
мандуушбан түүхэтэйбиди.

Мүөөс Петр Аринуушын үндэр
наштай болононише наа, хүнгээ
ландaa.

— Битнай Лениняй даабарай
дүүргэгээ үзэлэн хүнби, —гээт
тэрэ хүхидэг. Хүйлшлэстөгүй,
үнэхөөрөө тэрэлнше Лениняй
даабарай дүүргэдэн хүн гэхээ
болохол тaa.

**В. ДОКОЛЕВ.
Г. ГАНЮГИН.**

Низнеангарск.

XX

ДЭЛХЭЙН ҮОНИНОЙ ДЭЭЖЭ

Байгаалийн гайхамшаг

Нэгэтэ эдир хүбүүн ой соогун
сэнгэжэ ябатараа зургэ харгын
хажуудахана хэбтэһэн мүниг,
хэнишэ олоод, гэртээ асаржа, э
заань бурьялан байгаа булагыг
най дэргэдэ һуулгаа хэн. Тэгэ
мүшэрхэнишэ зэргилэ винограду

эцэг байжа, удангүй халбаран ур

ниислэл Петербург хотохоо гон
нюуса заабари абхан юм. Мр-
штага 3-дугй огдөлөмшн эм-
гэж хилэл. Лэзүн жэл үгсэр-ээ
байхада, Грузин тараянш Абу-
лашвили гэсгшн бүлэнэр гансуун-
лоошом Николай Спотаршин бү-
лэдэ байрланхай. Тэрэ бишхан-
длыгээрэ тэсн дундаха ра-
гэж хилэл. Лэзүн жэл үгсэр-ээ

— Манай угайхид үндэр наһа
тай зон юм, — гэжээ 73 наһата
колхозчин В. Аюлашвили домог.

лоно. — Ойн зүргэхөө тэрээх
зэрлиг жүшэр олоһон хүбүүн
ниш эсэгэ хэн. 1922 ондо 19

— гэжээ хатуугаар захираа нэн хя.
Россид Маркс заал хаа үхан

наар 130 дүрбэлжэн задарнах
майтай бүхөөг болон жадаранха
Гэр бүлын баяр баясхалаага
үедэ энэ бүхөөг доронь 300 г
ран хүнэй багтан һууха стол та

15 жэлэй саада тээ энэ асар
хэ жанаста модон 7—8 ховчим

Гушн 1872 оной май сар жандир-
мын полковник Кнопт гэгийз Пе-
гээх гү, ам 1200—1400 кило-
грамм виноград үгэхэн юм. Ха-
мгаар ороо хэлэ хүрэнхэй,
шудалжа эхилэнхэй. **Һураһан ба-**
лай, һураагүй балай гэдэг сэлэн

Мүнөө энэ гайхамшаг модоно ургасан хараа байса хоронхон. Жэлдээ оройдоол 300 килограмм винограду суглуулжа абанабид. Юуб гэхэдэ, жэмээс модод үндэр наһатай болоходоол ургасал эрид доошолуулдаг шуу. Харин манай гайхамшаг модон хожоо лэ "бүгээрээ" байна даа! Юуны

виноградтай нөөгүүд 35 жэл бо

Сашанан Марксыс яажа хил-
даа абаабди.

Продс тохойн нюса

Үрээжээ сайн мульөөр хушга
тай, зах хушааргүй Антарктидын
дунда гансал тохой мульжсү-
байшмо. Дэлэйн зургаадхи тү-
биш шэнжэлдэг совет эрдэмт-
байгалийн энэ юр бүсын үзэг-
дэе арбан жэлэй саана амх-
раа бэлэй. Гэбшээ Антарктикс-
кай 12-дхи совет экспедицшын
лайн отряд муусынэ хаяха
таагаа.

Энэ байгалийн юрз бүсын
үзэгдээ зүүн долоотайгай 70—80
градусуудтай хонордо оршодог.
Продс тохой болоно. Энэ тохойн
нүруурагш унхан ховр градус ха-
лууч юм. Тезд ямар тшмэ юм
са «пешанэ» энэ тохойн тшмэ бү-

лсэдүүлнэ гээшээ?

Юлий-Александр-Мария Маркс
энэ хэрэгтэ хубитаяа оруулал.

элэрхэйлэгдээ. Тиймэнээ унана
оёгорой дулаан урасхалнууд урд
океаннаа энэ тохойдо хүрэх
өөдөө сорьёдог байба. Тэгээд
урасхал хуяг мульһыень гэдхээ

жэ шадана бшуу! Харин мүлнэ
гүй мэлигэр уһанай нюруу нара
най элшэ бзедээ шэнгээжэ, дээ

рэнээ дулаасадаг байна.

А. КРАШКЕ.

Ленинград.

Тосхондо байрлаган тохорюун

Магазин руу залуу эхэнэр оро-
жо ерэбэ. Тэрэнэй хойнохоо...
ута хүлтэй, сайбар боро үнгэтийн

тохорюун дахалданхай. Нонюуша
шибичи ита хичичигал хүдэлгэн

байжа, амтан эдэлтэй табиур-
нууд тээшэ нурамараар хараад-
гахайнуудай, гүрөөхэдэй, бусай
амитадай хүрээлэжэ ябахань эл-

Актюбинска областинин Боро-

ПРАВДА ПУРСТАНИ

Гуруадахи хуудалаанда: Д. Нацагдоржийн нэрэмжэтэ Монголой театрай ерөнхтэй лашарамлуу-

Мүнөөдэрэй номерто:

Мүнөөдэрэй номерто:
Нэгэдэхн хууданда: ООН-с
Генеральна Ассамблей дээр

СССР-эй Министруудай Со-
вдэй Туруулэгшэ А. Н. Косыпи-
нын саанаһаа мэдээсэл. Нягтаг
няотагай һонин, Соносколноуд.

Уайрдохи хилдаахал: Б

хуурдаа хууданада. Б
рьёогой совхоздо үндэр шан б

ШАД! Үдэр бүхэндэ газе-
рине уншажа байхын тула

тушаалдаа» гэхэн А. Митник
вай, фелетон

ВЭИ ФЕ.ЛВЕТОН.

U.S. AIR FORCE

XX